

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 16P/53/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7616202550
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 08. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Radoslav Baláž
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2016:7616202550.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, samosudca JUDr. Radoslav BALÁŽ v právnej veci navrhovateľky/manželky N. O., H. F., A.. XX.XX.XXXX, S. W. T. XX, právne zastúpenej JUDr. Ivetou Višňovskou, advokátka, Radničné námestie 4, Spišská Nová Ves proti manželovi, ktorý návrh na rozvod nepodal H. O., A.. XX.XX.XXXX, S. W. T. XX, za účasti F. O.H. A.. XX.XX.XXXX, o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode, takto

rozhodol:

Súd manželstvo N. O., H. F.O., A.. XX.XX.XXXX Y. H. O., A.. XX.XX.XXXX, uzavreté dňa XX.XX.XXXX, zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu Mesta X. A. Q., vo zväzku 17, ročník 1995, na strane 120, pod poradovým číslom 239, rozvádza.

Z a s t a v u j e sa konanie o úpravu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode vo vzťahu k F. O., A.. XX.XX.XXXX.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

Súd z a v ä z u j e manžela, ktorý nepodal návrh na rozvod manželstva, H. O., A.. XX.XX.XXXX uhradiť súdny poplatok z návrhu vo výške 22,- EUR na účet Okresného súdu Spišská Nová Ves a to v lehote do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 18.02.2016 sa navrhovateľka domáhala, aby súd jej manželstvo s manželom rozviedol a na čas po rozvode, v čase podania návrhu ešte mal. syna F. O. A.. XX.XX.XXXX zveril do jej osobnej starostlivosti a manžela zaviazal prispievať na jeho výživu sumou 150,- EUR mesačne.

2. Tento svoj návrh odôvodnila tým, že manželstvo s manželom bolo uzatvorené v Rímsko-katolíckom kostole v X. A. Q. dňa XX.XX.XXXX a je zapísané v knihe manželstiev matričného úradu X. A. Q., vo zväzku č. 17, ročník 1995, na strane 120, pod por.č. 239. U navrhovateľky a aj jej manžela ide o prvé manželstvo. Z tohto manželstva sa im narodili dve deti, syn H., A.. XX.XX.XXXX Y. X. F. A.. XX.XX.XXXX. Manželstvo účastníkov konania bolo uzatvorené po ročnej známosti z lásky a bolo spočiatku harmonické. Neskôr sa u manžela navrhovateľky začala prejavovať žiarlivosť, ktorej príčinou boli hádky medzi účastníkmi konania. Manžel navrhovateľky mal výhrady voči akýmkoľvek spoločenským aktivitám navrhovateľky, k stretávaniu sa s kamarátkami a neprial si, aby navštevovala susedov a dokonca aj vlastných rodičov. Pokiaľ manžel navrhovateľky zistil, že táto niekde bola, vyústilo to do nadávok a hádok. Neskôr manžel navrhovateľky začal požívať alkoholické nápoje, zdržiaval sa do neskorých nočných hodín so svojimi kamarátmi v pohostinských zariadeniach a po návrate domov vyvolával hádky a to aj pred deťmi. Zo strany manžela tak navrhovateľka musela znášať psychický

nátlak, podozrievanie, pravidelné kontrolovanie telefonátmi, špehovanie v práci, ohováranie a pod. Manžel navrhovateľke kontroloval mobilný telefón, e-mailovú schránku a vždy našiel dôvod k vyvolaniu hádky. Manžel navrhovateľky žiarlivosť nezvládal najmä vtedy, keď po príchode domov navrhovateľku doma nenašiel. Navrhovateľka momentálnu situáciu v rodine hodnotí ako čoraz viac neznesiteľnejšou, jej citová väzba voči manželovi úplne ochladla a nevidí dôvod v tomto manželstve zotrvať.

3. Manžel, ktorý návrh nepodal, sa k návrhu písomne nevyjadril.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom manžela, ktorý nepodal návrh, ako aj oboznámením sa s listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav:

5. Účastníci konania uzatvorili manželstvo dňa XX.XX.XXXX a toto je zapísané v Knihe manželstiev Matričného úradu P. X. A. Q., vo zväzku 17, ročník 1995, na strane 120, pod poradovým číslom 239.

6. Podľa výpovede manžela, ktorý nepodal návrh na rozvod, pred uzavretím manželstva sa s navrhovateľkou poznali zhruba rok a brali sa z lásky a aj z toho dôvodu, že táto bola v tej dobe tehotná.

7. Z tohto manželstva sa im narodili dve deti, a to syn Róbert, narodený dňa 30.04.1996 a syn Patrik narodený dňa 27.05.1998.

8. Podľa písomného návrhu navrhovateľky, toto ich manželstvo bolo spočiatku harmonické. Manžel, ktorý návrh nepodal, uviedol, že asi prvých päť rokov žili s navrhovateľkou u jeho rodičov a následne sa osamostatnili. Navrhovateľka ako dôvody návrhu pre rozvod ich manželstva vo svojom písomnom podaní uvádzala žiarlivosť jej manžela a z tejto následne vyplývajúce ich vzájomné hádky a konflikty. Manžel, ktorý nepodal návrh na rozvod, potvrdzoval rozpad ich vzájomného partnerského vzťahu, avšak k dôvodom, pre ktoré nastal rozpad ich manželstva sa nechcel bližšie vyjadrovať. K dôvodom uvádzaným navrhovateľkou sa nevyjadril, a ani ich nevyvrátil. Z jeho účastníckej výpovede tiež vyplynulo, že už asi pol roka nežijú s navrhovateľkou v spoločnej domácnosti. Vyjadril pevné presvedčenie, že aj on sa chce dať rozviesť.

9. Dňa 27.05.2016 syn účastníkov, Patrik, dovŕšil osemnásť rokov a stal sa plnoletým.

10. Podľa § 23 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z., o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších zmien a doplnkov (ďalej len ako „Zákon o rodine“), súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

11. Podľa § 23 ods. 2 Zákona o rodine, súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

12. Podľa § 23 ods. 3 Zákona o rodine, súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

13. Podľa § 18 Zákona o rodine, manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

14. Podľa § 19 ods. 1 Zákona o rodine, o uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obidvaja manželia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uspokojovaním potrieb rodiny je aj osobná starostlivosť o deti a domácnosť.

15. Podľa § 19 ods. 2 Zákona o rodine, o veciach týkajúcich sa rodiny rozhodujú manželia spoločne. Ak sa nedohodnú o podstatných veciach, rozhodne na návrh jedného z nich súd.

16. Podľa § 19 ods. 3 Zákona o rodine, na výkon povolania a na pracovné uplatnenie nepotrebuje žiadny z manželov súhlas druhého manžela.

17. Podľa 395 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z., Civilný mimosporový poriadok (ďalej len ako „CMP“), ak § 396 neustanovuje inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

18. Podľa § 93 CMP, konanie sa začína len na návrh jedného z manželov.

19. Podľa § 94 CMP, účastníkmi konania o rozvod manželstva sú manželia.

20. Súd z vykonaného dokazovania dospel k záveru, že manželstvo účastníkov je hlboko a vážne rozvrátené a že neplní žiadnu zo svojich spoločenských funkcií, a preto je potrebné ich manželstvo rozviesť.

21. Vážnosť rozvratu manželstva spočíva v dôvodoch, ktoré viedli k podaniu návrhu na rozvod. Manželstvo je dostatočne vážne rozvrátené vtedy, ak už nemôže plniť svoj účel. Pritom jeho účelom je vytvoriť harmonické a trvalé životné spoločenstvo, ktoré zabezpečí riadnu výchovu detí. Počas svojej existencie plní funkciu sociálnu, ekonomickú, biologickú a výchovnú. Pokiaľ sa žiadna z týchto funkcií v manželstve nerealizuje, je možné manželstvo rozviesť. Ustanovenie § 23 Zákona o rodine predpokladá objektívnu existenciu rozvratu vzťahov bez ohľadu na subjektívne stanovisko manželov a na zavinenie niektorého z manželov (toto zavinenie môže mať vplyv napríklad na rozhodnutie súdu v konaní o zrušení práva spoločného nájmu bytu, v konaní o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, prípadne pri náhrade trov konania v konaní o rozvod manželstva). Objektívny rozvrat vzťahov znamená, že medzi manželmi je skutočný stav nasvedčujúci nemožnosti plniť účel manželstva, resp. rodiny založenej manželstvom.

22. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že manželstvo účastníkov žiadnu z uvedených funkcií už v súčasnosti neplní.

23. Pokiaľ ide o výchovnú funkciu manželstva, tá by mala spočívať v spoločnej výchove detí, ktoré by prípadne s nimi žili v spoločnej domácnosti. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že túto funkciu uvedené manželstvo účastníkov v súčasnej dobe už neplní, keďže obaja účastníci nežijú v spoločnej domácnosti zhruba polrok a toho času už dospelý, avšak ešte stále nezaopatrený syn F. žije s navrhovateľkou (matkou).

24. Pokiaľ ide o spoločenskú funkciu manželstva, tá sa prejavuje tým, že manželia ako rodina by mali žiť spolu a mali byť mať (prejavovať) vôľu tvoriť jeden celok a tráviť spoločne čas. Z vykonaného dokazovania je však preukázané, že účastníci už minimálne polrok nevedú spoločnú domácnosť a nežijú spolu.

25. Nepotvrdilo sa ani to, že by uvedené manželstvo účastníkov plnilo naďalej aj svoju biologickú funkciu, ktorá sa prejavuje v ich intímnom spolunažívaní.

26. Rovnako je preukázané, že manželstvo účastníkov v súčasnej dobe už neplní ani hospodársku funkciu, ktorá sa inak prejavuje vo forme spoločného hospodárenia, kam patrí prispievanie na úhradu potrieb rodiny podľa možností, schopností a majetkových pomerov toho-ktorého z manželov.

27. Za týchto okolností preto súd konštatuje, že vážnosť dôvodov rozvratu, vzhľadom na absenciu vyššie uvedených základných funkcií manželstva vo vzťahu účastníkov tohto konania, je daná.

28. Pokiaľ ide o trvalosť rozvratu, táto je dostatočne daná vtedy, ak už nemožno očakávať obnovenie manželského spoložitia. Z uvedeného nepriamo vyplýva, že manželské spoložitie už muselo byť zrušené. Preukázanie tejto skutočnosti súvisí s otázkou vážnosti rozvratu, v rámci ktorej sa skúma, či rodina ešte plní svoje funkcie. Na posúdenie existencie trvalosti rozvratu manželstva môže čiastočne napomôcť skutočnosť, ak manželia už nežijú v spoločnej domácnosti, hoci predtým v nej spolu žili. Ak manželia stále ešte zdieľajú spoločnú domácnosť, potom sa určenie trvalosti rozvratu odvíja skôr od zistenia podmienok, v akých v tejto domácnosti žijú (či si pomáhajú - napr. žena stále varí a perie aj pre manžela alebo on ju vozí autom, či sa ekonomicky spolupodieľajú na bývaní a chode rodiny a pod.). Ak už žiadnu z týchto funkcií neplnia a tento stav trvá dostatočne dlhý čas, pričom absentuje vôľa obnoviť spoložitie, potom takisto je možné považovať rozvrat za trvalý.

29. V tomto konaní bolo preukázané, že účastníci minimálne polrok reálne nebyvajú v spoločnej domácnosti a túto, ako takú, ani iným spôsobom hospodársky nevedú. Obaja účastníci, a to navrhovateľka vo svojom písomnom návrhu, ako aj manžel navrhovateľky, ktorý nepodal návrh, tento v rámci svojej účastníckej výpovede, sa zreteľne a jednoznačne vyjadrili, že nemajú záujem na ďalšom trvaní takéhoto manželstva a teda, že nemožno zo strany žiadneho z nich očakávať obnovenie manželského spolužitia, ktoré by napĺňalo svoj základný účel a síce vytvárať harmonické a trvalé životné spoločenstvo akým rodina založená manželstvom nepochybne má byť. Je teda zrejmé, že aj ďalší z predpokladov a teda trvalosť rozvratu vzťahu medzi účastníkmi tohto konania je daná.

30. Súd preto návrhu navrhovateľky na rozvod manželstva vyhovel.

31. Podľa § 100 CMP, s konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode.

32. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

33. Podľa § 161 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len "procesné podmienky").

34. Podľa § 161 ods. 2 CSP, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

35. Z vyššie citovaných zákonných ustanovení nepochybne vyplýva, že s konaním o rozvod manželstva je zo zákona spojené konanie o úprave pomerov manželov ako rodičov k maloletým deťom z ich manželstva na čas po rozvode. Podľa § 100 CMP v spojení s § 24 ods. 1 Zákona o rodine, súd môže upraviť výkon rodičovských práv a povinností manželov k deťom na čas po rozvode v konaní o rozvod manželstva len ak sú deti maloleté s tým, že plnoleté dieťa si môže uplatniť svoj nárok na výživné voči ktorémukoľvek z rodičov v osobitnom konaní. Vzhľadom na to, že syn účastníkov konania, F. O.Č., A.. XX.XX.XXXX, dovšil plnoletosť dňa 27.5.2016, t.j. ešte pred rozhodnutím súdu o rozvode manželstva jeho rodičov nie sú splnené podmienky, za ktorých môže súd o tejto veci ďalej konať, a pretože ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd preto konanie podľa § 161 ods. 2 CSP v tejto časti zastavil.

36. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

37. Podľa § 57 CMP, súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

38. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

39. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

40. O trovách konania súd rozhodol tak, že ich nepriznal žiadnemu z účastníkov konania, nakoľko títo si ich v tomto konaní neuplatnili a súd ani nezistil, žiadne také okolnosti, pre ktoré by bolo možné priznať trovy niektorému z účastníkov.

41. Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb., o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len ako „zák. č. 71/1992 Zb.“), ak je poplatník od poplatku oslobodený a súd jeho žalobe alebo návrhu vyhovel, zaplatí podľa výsledku konania poplatok alebo jeho pomernú časť žalovaný alebo odporca, ak nie je tiež od poplatku oslobodený. Túto povinnosť však žalovaný alebo odporca nemá v konaní o rozvod manželstva, o určenie neplatnosti alebo o určenie neexistencie manželstva, ak súd tak rozhodne alebo ak uloží náhradu trov konania poplatníkovi, a v konaní pred správnym súdom.

42. Podľa § 6 ods. 3 zák. č. 71/1992 Zb., ak sa úkony a konania vykonávajú na základe podania podaného elektronickými prostriedkami alebo prostredníctvom jednotného kontaktného miesta alebo integrovaného obslužného miesta a ak tento zákon pri jednotlivých položkách sadzobníka neustanovuje inak, sadzba poplatku vo veciach týkajúcich sa obchodného registra je 50% z pevnej sumy ustanovenej v sadzobníku a sadzba poplatku v iných veciach je 50% zo sadzby poplatku ustanovenej v sadzobníku, znížená najviac o 70 eur. Ak sú súčasťou podania prílohy, ktoré sa podľa osobitného predpisu 4c) prikladajú k návrhu, uplatní sa prvá veta len vtedy, ak sú tieto prílohy v elektronickej podobe; na zníženie sadzby poplatku nemá vplyv skutočnosť, že návrh na zápis nie je predložený spolu s prílohami, k vydaniu ktorých dôjde až po doručení podania jednotnému kontaktnému miestu alebo integrovanému obslužnému miestu.

43. Pokiaľ ide o súdny poplatok, súd rozhodoval podľa § 2 ods. 2 zák. č. 71/1992 o súdnych poplatkoch. Navrhovateľke bol rozhodnutím tunajšieho súdu sp.zn. 16P/53/2016-24 zo dňa 30.3.2016, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 20.4.2016 priznané oslobodenie od súdnych poplatkov a to v rozsahu 2/3. Nakoľko v konaní nebolo preukázané, že u manžela, ktorý nepodal návrh na rozvod manželstva sú prípadne dané predpoklady aj na jeho oslobodenie od platenia súdnych poplatkov, a súd nezistil ani iné dôvody, ktoré by prípadne umožňovali menovaného ako druhého účastníka, nezaviazať na prípadnú úhradu súdneho poplatku, súd tohto manžela navrhovateľky, ktorý nepodal návrh na rozvod, zaviazal na úhradu súdneho poplatku z návrhu v sume 22,- EUR, teda v rozsahu, v akom bola navrhovateľka oslobodená od platenia súdneho poplatku, prihliadajúc na ustanovenie § 6 ods. 3 citovaného zákona a skutočnosť, že návrh vo veci samej bol podaný elektronickými prostriedkami.

44. Podľa 368 CSP, osoba oprávnená podať odvolanie sa môže odvolania vzdať. Vzdať sa odvolania možno len voči súdu, a to až po vyhlásení rozhodnutia.

45. Podľa 268 písm. a./ CSP, písomné vyhotovenie rozsudku nemusí obsahovať odôvodnenie, ak je na pojednávaní vyhlásený rozsudok za prítomnosti všetkých strán alebo ich zástupcov, ktorí sa vzdajú odvolania.

46. Po vyhlásení rozsudku, jeho odôvodnení a poučení právna zástupkyňa navrhovateľa a manžel, ktorý nepodal návrh na rozvod, prehlásili, že sa práva na podanie odvolania vzdávajú.

Poučenie:

Proti prvému výroku tohto rozsudku, ktorým sa manželstvo účastníkov rozvádza, odvolanie nie je prípustné.

Proti druhému a tretiemu výroku tohto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Spišská Nová Ves písomne v štyroch vyhotoveniach. (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015, Civilný sporový poriadok/ ďalej len ako „CSP“).

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. (§ 127 a § 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
(§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (§ 62 ods. 1 CMP)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP)

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 CMP)

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 62 ods. 3 CMP)

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvoде manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.